

2.1 Söktekniker

I alla söktjänster kan du ange ett eller flera nyckelord, t ex *Veckans väder*. Du kan även använda dig av villkor och syntaxregler för att optimera sökresultatet. Problemet med många sökningar är sällan att söktjänsten returnerar för lite information, utan tvärtom att de hittar för mycket! Det är inte ovanligt att stora delar av informationen dessutom är irrelevant. Därför är det viktigt att man lär sig några av de knep man kan använda på den söktjänst man föredrar för att få ett så bra sökresultat som möjligt.

Nedan följer några tips som fungerar på de flesta söktjänster.

Söktips

Citationstecken

Om du letar efter en exakt mening eller namn, t ex *James Bond*, så kan du skriva det inom citations-tecken ("*James Bond*"). I annat fall får man vanligen träffar på både namnet *James* och namnet *Bond*.

Ange synonymer

Inkludera synonymer i sökningen för att sökningen även skall omfatta de webbsidor som inte använt samma namn eller uttryck som du tänkt på. Om du letar efter webbsidor om hundrasen schäfer kan du t ex skriva *schäfer hundar husdjur*.

Logiska operatorer

Logiska operatorer, eller sökvillkor om man så vill, är ord och symboler som låter dig kombinera eller utesluta ord i din sökning. *And*, *or* och *not* är exempel på logiska operatorer. Vissa söktjänster använder tecknen + och - istället. Operatorer av detta slag är oumgängliga om du t ex letar efter webbsidor som handlar om *Volvo* och *lastbilar* men inte om *bilar*.

Altavistas söktjänster rangordnar resultatet av din sökning. Den länk som hamnar först i listan är den som stämmer in bäst på din sökning, den andra länken stämmer näst bäst och så vidare.

2.2 AltaVista

I följande avsnitt skall du prova på att använda ett par av de söktjänster som nämnts. AltaVista är en av de snabbaste och mest omfattande webbdatabaserna. Deras Spider, vid namn "Scooter", lär indexera tre miljoner webbsidor om dagen. Det är också en av de söktjänster som är svårast att använda på ett effektivt sätt eftersom en dålig sökning kan resultera i tiotusentals träffar, vilket förstås är alldeles för många för att det ska vara någorlunda överskådligt.

Du kan bli välkommen att välja mellan att göra en enkel eller avancerad sökning, och om den skall gälla Sverige eller hela världen.

Enkel sökning med AltaVista

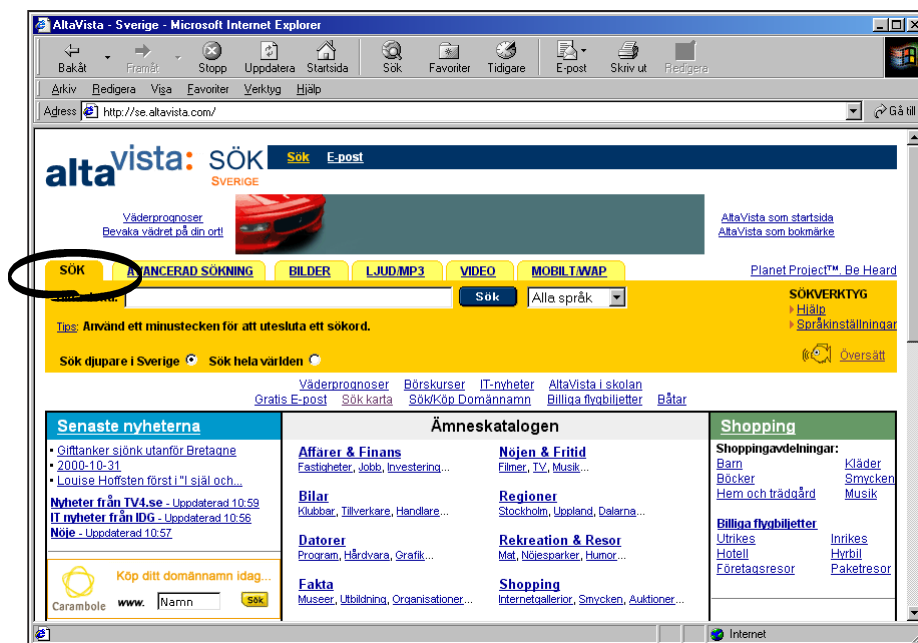
Du ska nu använda dig av den svenska versionen av söktjänsten AltaVista för att söka efter webbsidor som handlar om bilmodellen Volvo Amazon.

1 Hämta webbsidan www.altavista.se

Nu visas AltaVistas svenska webbplats (se Figur 4.3).

FIGUR 4.3

Se till att fliken SÖK är aktiverad. Tänk på att webbsidor ändrar utseende, bilden kanske inte ser ut så här för dig.

Du kan välja att söka i Sverige eller hela världen, samt vilket språk du vill söka på.

- 2 Se till att alternativen **Sök djupare i Sverige** och **Alla språk** är valda genom att välja rätt alternativ i de båda fälten under och bredvid sökfältet (se Figur 4.3).
- 3 Skriv *volvo* i sökfältet och tryck därefter *<Enter>*.

Eventuellt visas nu en dialogruta som informerar om att du skickar information över zonen Internet och att möjligheten finns att andra kan se det du skickar. Klicka i så fall på knappen **Ja**.

Nu visas de webbsidor som matchade din sökning. Varje sidas namn visas tillsammans med en kort beskrivning som antingen är en kort sammanfattning av sidans innehåll eller enbart de första raderna text på sidan. Även sidans adress, storlek och datum för senaste uppdatering visas. För att visa önskad sida klickar du på dess namn eller adress.

Avancerad sökning med AltaVista

Du ska nu precisera sökningen genom att ange att du söker efter reservdelar till Volvo Amazon. Eftersom du inte kan använda logiska operatörer vid vanlig sökning ska du nu göra en *avancerad sökning*.

- 1 Klicka på länken *Avancerad Sökning*.
- 2 Se till att inställningarna stämmer överens med Figur 4.4 och skriv därefter följande sökvillkor: *"volvo amazon" AND (reservdelar OR spareparts)*

Spare parts är engelska för reservdelar.

FIGUR 4.4

Avancerad sökning.

The screenshot shows the AltaVista search engine interface. At the top, there are navigation tabs for 'SÖK', 'AVANCERAD SÖKNING', 'BILDER', 'LJUD/MP3', 'VIDEO', and 'MOBILT/WAP'. The 'AVANCERAD SÖKNING' tab is selected. Below the tabs, there is a search bar with the text: "Volvo amazon" AND (reservdelar OR spareparts). To the right of the search bar is a 'Sök' button. Below the search bar, there is an example: Exempel: (naturkatastrofer) AND (hjälsändningar). Below the example, there is a 'Sorterad efter:' field. To the right of the search bar, there is a 'SÖKVERKTYG' section with links for 'Hjälp' and 'Språkinställningar'. Below the search bar, there is a 'Språk:' dropdown menu set to 'Alla språk' and a checkbox for 'Visa ett resultat per webbsida'. Below the 'Språk:' dropdown, there are 'Från:' and 'Till:' fields with a date example '(e.g. 31/12/99)'. At the bottom, there are two radio buttons: 'Sök djupare i Sverige' (which is selected) and 'Sök hela världen'.

Sökvillkoret du skrivit innebär att sökning sker efter sidor innehållande namnet *volvo amazon* samt antingen ordet *reservdelar* eller *spareparts*.

3 Klicka på knappen **Sök** när du skrivit sökvillkoret.

Efter ett ögonblick presenteras sökresultatet.

4 Prova någon av länkarna.

När man använder VERSALER i sökord, t ex *Volvo Amazon*, så gör AltaVista en skiftlägeskänslig sökning. I exemplet ovan skulle det innebära att sökning sker endast efter webbsidor som innehåller orden *Volvo* och *Amazon* med versal begynnelsebokstav. Om man däremot enbart använder gemener, t ex *volvo amazon*, så tar sökningen ingen hänsyn till om sökorden är skrivna med gemener eller versaler.

Begränsad sökning

Du kan använda operatorer före sökorden för att begränsa sökningen till vissa delar av webbsidor.

Operator	Exempel	Resultat
anchor:	anchor:bild	Begränsar sökningen till sidor som har ordet <i>bild</i> i en länk.
applet:	applet:window	Söker sidor som använder angivet Java-program (applet).
host:	host:digital.com	Söker sidor med <i>digital.com</i> i webbserverns namn.
image:	image:amazon.gif	Söker efter bilder med namnet <i>amazon.gif</i> .
link:	link:microsoft.com	Söker efter sidor som innehåller länkar till <i>microsoft.com</i> .
text:	text:amazon	Söker efter sidor som innehåller texten <i>amazon</i> .
title:	title:"Nisses hemsida"	Söker efter sidor med frasen <i>Nisses hemsida</i> i titeln (sidans namn).
url:	url:"nisses_hemsida"	Söker efter sidor med frasen <i>nisses_hemsida</i> i adressen.